

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Guzun Ion,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2020, în cauza penală în privința lui,

Cocarcea Andrei xxxxx, născut la xxxxxx, originar din mun. Chișinău, domiciliat în r-ul xxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 12 iunie 2018 – 27 noiembrie 2020;

Instanța de apel: 11 decembrie 2020 – 09 februarie 2021;

Instanța de recurs: 29 martie 2021 – 01 octombrie 2021.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 27 noiembrie 2020, Cocarcea Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(4) lit. b) Cod penal și în conformitate cu sancțiunea articolului dat, cu aplicarea prevederilor art.364¹ i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei de către Cocarcea Andrei cu stabilirea acestuia un termen de probațiune de 1 (un) an. A fost soluționată soarta corpurilor delictive. S-a încasat de la Cocarcea Andrei în contul statului suma de 1680 (o mie șase sute optzeci) lei pentru întocmirea raportului de constatare tehnico-științifică.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Cocarcea Andrei, într-o perioadă de timp anterioară datei de 09 februarie 2018, în

circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală, cunoscând că, circulația substanțelor stupefiante este interzisă, acționând cu intenție directă, Cocarcea Andrei a intrat în posesia substanțelor stupefiante pe care le păstra asupra sa în scop de consum personal. La 09 februarie 2018, în jurul orelor 03:30, aflându-se pe str. xxxx, mun. Chișinău, având un comportament neadecvat ce indica asupra faptului că, a consumat substanțe interzise, fiind stopat de către un echipaj al poliției, de la acesta a fost depistat și ridicat un pachetel din hârtie în interiorul căruia se afla masă vegetală de culoare verde-cafenie, care a fost împachetată și sigilată de către colaboratorii de poliție, după care a fost expediată spre examinare expertilor.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1- R-1766 din 03 mai 2018 s-a stabilit că, masa vegetală uscată și mărunțită de culoare verde (din amestecul cu masa vegetală uscată și mărunțită de culoare galben-pal), reprezintă marihuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cu cantitatea de 0.99 g, și masa vegetală uscată și mărunțită de culoare galbe-pal s-a depistat cannabinoidul sintetic MDMA(N)- 2201(C₂₀ H₂₈ FN₃ O₃) cu cantitatea de 0.38 g., care în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr. 1088 din 5 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, nu este inclusă, însă conform scrisorii nr.01-12/632 din 18.04.2017 al IMSP Dispensarului Republican de Narcologie de comun cu Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor, substanța MDMA(N)-2201 reprezintă analog al substanței AB-PINACA-CHM, care este inclusă în „Tabelul I. Substanțele stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale. Lista nr. 2 Substanțele psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004, ce se atribuie la categoria substanțelor stupefiante în cantități deosebit de mari. Astfel prin acțiunile sale intenționate inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.217 alin.4 lit. b) Codul penal - păstrarea, transportarea drogurilor în proporții deosebit de mari fără scop de înstrăinare.

3. Sentința primei instanțe, a fost atacată cu ape de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Șapovalov Lilia a declarat apel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în privința lui Cocarcea Andrei, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere sau a exercita activități legate de circulația legală a substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani și în conformitate cu

prevederile art.90¹ alin. (1) și (2) Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilite inculpatului Cocarcea Andrei, a fi suspendată parțial, urmând ca acesta să execute pedeapsa închisorii pe un termen de 1 (unu) an în penitenciar de tip semiînchis, iar executarea părții rămase a pedepsei cu închisoarea de 1 (unu) ani să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă a lui Cocarcea Andrei, cu condiția că aceasta în perioada de probațiune nu va săvârși alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea acordată. A încasa de la inculpat în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare: 1680 de lei, pentru efectuarea raportului de expertiză. Corpul delict: un plic din hârtie de culoare albă, în care se află 2 pachețele cu substanță de culoare galben-pal și de culoare verde, recunoscut în calitate de corp delict și anexat la materialele cauzei penale potrivit ordonanței emise la 15.05.2018, de nimic după intrarea sentinței în vigoare.

3.1 În argumentarea cererii de apel procurorul și-a exprimat dezacordul cu pedeapsa stabilită de către prima instanță menționând că:

- prima instanță la adoptarea sentinței în privința ultimului, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, or infracțiunea săvârșită de inculpat se atribuie la categoria celor grave, potrivit art. 16 alin.(4) din Codul penal;

- instanța la stabilirea categoriei și termenului pedepsei a reținut ca circumstanță atenuantă căința sinceră a inculpatului și contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, deși aceasta este doar o modalitate a acestuia de a orienta instanța și societatea cu privire la o percepție eronată despre personalitatea sa, acesta fiind anterior condamnat, și în mod cert se constată că ultimul nu și-a făcut concluzii corespunzătoare în sensul corectării și reeducării sale, fiindu-i acordate anterior mai multe șanse de a se corecta, însă inculpatul Cocarcea Andrei nu a îndreptățit încrederea acordată săvârșind de data aceasta o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor grave;

- prima instanță a reținut faptul, că inculpatul a recunoscut că deținea analogul drogurilor care a fost depistat asupra sa, în scop de consum personal și că acesta a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, însă nu poate fi considerată contribuție activă la descoperirea infracțiunii - recunoașterea vinovăției;

- căința sinceră din declarațiile inculpatului și faptul că regretă cele întâmplare, nu poate fi reținută ca circumstanță atenuantă, deoarece cantitățile de droguri găsite asupra acestuia se încadrează, conform expertizei efectuate, în proporții deosebit de mari, iar faptul că acesta a

declarat că sunt pentru consum propriu nu poate însemna decât că este pur declarativă, pentru a scăpa de pedeapsa corespunzătoare pentru acțiunile sale intenționate, ori pentru siguranța că nu va fi lipsit de libertate;

- prima instanță la emiterea sentinței a ignorat prevederile art. art. 7, 61 Cod penal și nu a luat în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de către Cocarcea Andrei care a săvârșit infracțiunea de păstrare și transportare ilegală de droguri în proporții deosebit de mari, or infracțiunea de circulație ilegală a drogurilor este o infracțiune contra sănătății persoanei, ce poate provoca uneori și decesul, când este vorba de proporții deosebit de mari, la caz, creând astfel un pericol real nu doar pentru integritatea corporală și sănătatea infractorului, ci și pentru sănătatea altor cetățeni și viața acestora- valoarea primordială în cadrul unei societăți;

- consideră că anume perspectiva păstrării libertății și aplicarea unei pedepse relativ ușoare, care în majoritatea cazurilor reprezintă amenzi, munci neremunerate în folosul comunității sau suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoarea, de rând cu vulnerabilitatea deosebită a subiecților infracțiunii, poate fi una din cauzele numărului foarte mare de cazuri de consum ilegal de droguri și de circulație ilegală a acestor substanțe;

- partea apelantă consideră, că suspendarea condiționată a pedepsei, stabilită de către instanță în privința inculpatului, nu-și va atinge scopul, creând un spirit de nesiguranță a cetățenilor în caracterul inevitabil al pedepsei;

- există un risc sporit ca ulterior acesta să fie din nou atras la răspundere penală pentru fapte similare, creându-se astfel un cerc vicios care se va finaliza, mai devreme sau mai târziu, potrivit practicii judiciare înregistrate, cu privațiunea de libertate pentru această persoană.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, a fost respins apelul procurorului și menținută sentința fără modificări.

4.1 Instanța de apel a reținut că, prima instanță la pronunțarea sentinței corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În continuare a constatat cu certitudine că Cocarcea Andrei a comis infracțiunea prevăzută de art.217 alin.4 lit. b) Codul penal - păstrarea,

transportarea drogurilor în proporții deosebit de mari fără scop de înstrăinare.

La stabilirea pedepsei și mărimea acesteia prima instanță a ținut cont de faptul că, inculpatul a comis o infracțiune ce se califica ca fiind gravă potrivit art. 16 Cod penal, a reținut că inculpatul nu are antecedente penale, la evidența medicului psihiatru nu se află, totodată nu au fost reținute careva circumstanțe atenuante sau agravante, fapt ce în opinia instanței de apel corect a ținut cont de scopul pedepsei penale, considerând rațional de aplicat față de Cocarcea Andrei pedeapsa cu închisoarea, prezentând pericol social sensul în care valorile ocrotite de legea penală prin incriminarea faptelor trebuie evidențiate, atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru educarea inculpatului. Or, circumstanțele stabilite condiționează necesitatea aplicării lui Cocarcea Andrei xxxxxx a pedepsei privative de libertate. Prin urmare a conchis că, prima instanță corect și întemeiat i-a aplicat inculpatului, pentru infracțiunea prevăzută de art. 217 alin.(4) lit. b) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Cocarcea Andrei, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 an.

Cu referire la personalitatea lui Cocarcea Andrei instanța de apel a reținut că ultimul potrivit Certificatului atribuit de Consiliul Republican de Expertiză Medicală a Vitalității a fost încadrat în gradul 2 de invaliditate fără termen, fapt ce la individualizarea executării pedepsei a ținut cont de scopurile pedepsei stipulate în art.61 Cod penal. Relevant a considerat și faptul că Cocarcea Andrei nu a are antecedente penale, la evidența medicului psihiatru nu se află și deține grad de dizabilitate sever, astfel încât raportând ansamblul de împrejurări expuse supra, a constatat că solicitarea procurorului de aplicare în privința lui Cocarcea Andrei, ținând cont de personalitatea făptuitorului, a celei mai drastice pedepse, este lipsită de temei și nu se regăsește în circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului.

În final instanța de apel a considerat necesar de a sublinia faptul că, dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei este o măsură legală și temeinică, aplicată în corespundere deplină cu condițiile stabilite la art. 90 Cod Penal și care în esență oferă un sistem de garanții sub aspectul eficienței și poartă o severitate accentuată de natură să exprime un tratament adecvat inculpatului Cocarcea Andrei și să garanteze resocializarea sa viitoare pozitivă, scopul pedepsei fiind atins și fără condamnarea dânsului la o pedeapsă privativă de libertate.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care invocând incidența *pct. 10*) a dispozițiilor alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei în partea pedepsei stabilite inculpatului și dispunerea rejudecării cauzei penale în instanța de apel în alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului procurorul a invocat că:

- consideră că concluzia instanței de apel este neîntemeiată și pripită, care urmează a fi casată deoarece potrivit prevederilor art. 61 Cod penal;

- instanțele de judecată au neglijat cu vehemență rolul punitiv al statului în asigurarea drepturilor și libertăților cetățenilor, inclusiv și acel drept la viață și sănătate, or anume statul are acel rol primordial de a întreprinde toate măsurile legale în vederea asigurării echității sociale și prevenirea săvârșirii de fapte ilicite. Or, ultima perioadă de timp, pe teritoriul Republicii Moldova se atestă o majorare a infracțiunilor de genul celei comise de Cocarcea Andrei, iar în situația în care instanțele de judecată nu vor întreprinde măsuri pozitive în contracararea acestui fenomen, se va dovedi ineficiența atât a institutului pedepsei penale și a procesului penal în sine;

- prin pedeapsa nemotivat de blîndă stabilită inculpatului Cocarcea Andrei, se dovedește insuficiența măsurilor întreprinse de stat în apărarea cetățenilor săi;

- instanța de apel, diminuând pedeapsa stabilită lui Cocarcea Andrei nu a ținut cont de coraportul circumstanțelor atenuante (care lipsesc pe caz) și celor agravante stabilite, precum și de faptul că pedeapsă redusă pînă la minimul prevăzut de sancțiune se consideră echitabilă atunci cînd s-au constatat un cumul de circumstanțe atenuante din cele enumerate la art. 76 Cod penal.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 427 alin. (1) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală,

instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Astfel, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin recursul declarat procurorul î-și exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată inculpatului, considerând-o prea blândă.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (pct. 5. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Colegiul penal constată că, instanțele inferioare au luat în considerare faptul că, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, precum și de faptul că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanțele au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, motivându-și concluziile precum că, nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

În consecutivitatea enunțată, instanțele just au concluzionat că în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune gravă, dar a recunoscut integral vina solicitând judecarea cauzei în procedura simplificată, nu are antecedente penale, potrivit Certificatului atribuit de Consiliul Republican de Expertiză Medicală a Vitalității a fost încadrat în gradul 2 de invaliditate fără termen, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ei, cât și a altor persoane (pct. 2., 4. din decizie).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Colegiul penal observă și faptul că, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2.- 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei), or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei probe prezentate și chestiunilor esențiale invocate în apelul declarat de procuror, iar motivarea din decizia acesteia, în

virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că s-au aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat urmând a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2020, în cauza penală în privința lui *Cocarcea Andrei xxxxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 noiembrie 2021**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Guzun Ion